

2. Квалитет ваздуха

ПРЕГЛЕД

Доступност података система за мониторинг смањује се из године у годину. То доводи у сумњу достигнућа у погледу бољег квалитета ваздуха. Остварен је извештај о напретку у изради нацрта докумената с циљем да се побољша квалитет ваздуха, али није остварен никакав напредак кад је реч о усвајању или спровођењу докумената.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Од 2014. године у 2 од 8 агломерација у Србији има побољшања у погледу **квалитета ваздуха**.

Ажурирани подаци из годишњег извештаја⁸ показују да у трећу категорију квалитета ваздуха спадају три од осам урбаних агломерација у Србији, и у њима неколико загађујућих материја прелази границе толеранције. Од 2014. године бележе се побољшања у квалитету ваздуха у две агломерације: у Београду (прелаз из III категорије – прекомерно загађен ваздух – у II категорију – умерено загађен ваздух) и Косјерићу (прелазак из II категорије – умерено загађен ваздух – у I категорију – чист или незнатно загађен ваздух). Међутим, у поређењу са претходним годинама, 2014. године дошло је до смањења оперативног мониторинга квалитета ваздуха. Највећи део система за мониторинг који недостаје у анализи је из агломерације Београд.

Нацрти планова за квалитет ваздуха у Београду стављени су у јавну расправу.

Учешће јавности у процесу трајало је две недеље. Тај период је потпуно неадекватан да омогући процену документа од 170 страна који представља акциони план за бољи квалитет ваздуха. Такав процес спречава свеобухватно учешће јавности у процесу доношења одлука. Штавише, нацрт плана квалитета ваздуха за Београд и до данас није усвојен. Не може се тачно утврдити шта представља препреке за усвајање овог плана.

Према обавезама на основу Уговора о Енергетској заједници Србија је започела рад на националном плану смањења емисија из постојећих постројења за сагоревање (NERP) не би ли остварила смањење емисија у целој земљи. Саопштено је да је NERP достављен секретаријату Енергетске заједнице.

Треба обезбедити потпуно функционисање система за мониторинг квалитета ваздуха како би се могли дати објективни подаци о квалитету ваздуха у земљи.

⁸ Годишњи извештај о стању квалитета ваздуха у Србији 2014. године, <http://www.sepa.gov.rs/download/VAZDUH2014.pdf>.

Хитно је потребно убрзање процеса, обезбеђивање транспарентности и учешћа јавности у процесу усвајања плана квалитета ваздуха за Београд и друге градове.

ПРЕПОРУКЕ

- Треба побољшати систем за мониторинг квалитета ваздуха, нарочито у агломерацијама као што је Београд.
- Транспарентно учешће јавности треба да постане један од приоритета.